

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2023-4-019 (Ortak Girişim)
Karar Sayısı : 23-36/663-223
Karar Tarihi : 03.08.2023

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Ahmet ALGAN (İkinci Başkan), Şükran KODALAK,
Ayşe ERGEZEN, Cengiz ÇOLAK

B. RAPORTÖRLER : Esmâ AKSU, Merve KOÇ, Büşra ÖZKUL, Melike ER,
Onur KAHYA

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN : - Pay Fix Elektronik Para ve Ödeme Hizmetleri AŞ
Temsilcileri: Av. Hakan ÖZGÖKÇEN, Av. Sinan DİNİZ,
Av. Ceren Göktürk BENĞİ, Av. Can Sarp ÖZCAN
Akatlar Mah. Ebulula Mardin Cad. Gül Sok. No:2
Maya Park Tower 2, Beşiktaş/İSTANBUL

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** BankPozitif Kredi ve Kalkınma Bankası AŞ ve bağlı ortaklığı C Bilişim Teknolojileri ve Telekomünikasyon Hizmetleri AŞ'nin tek kontrolünün Pay Fix Elektronik Para ve Ödeme Hizmetleri AŞ tarafından devralınması işlemi.
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına 24.04.2023 tarih ve 37906 sayılı yazı ile intikal eden ve eksiklikleri 21.07.2023 tarih ve 40746 sayılı yazı ile tamamlanan bildirim üzerine düzenlenen 31.07.2023 tarih ve 2023-4-019/Öİ sayılı Ortak Girişim Ön İnceleme Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda özetle, dosya konusu işleme izin verilmesinde sakınca bulunmadığı ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (4) Başvuruda, BankPozitif Kredi ve Kalkınma Bankası AŞ (BANKPOZİTİF) ve bağlı ortaklığı C Bilişim Teknolojileri ve Telekomünikasyon Hizmetleri AŞ'nin (C BİLİŞİM) tek kontrolünün Pay Fix Elektronik Para ve Ödeme Hizmetleri AŞ (PAYFIX) aracılığıyla (.....) tarafından devralınması işlemine izin verilmesi talep edilmektedir¹.
- (5) İşlemin temelini taraflar² arasında akdedilen 30.03.2023 tarihli Hisse Satış Sözleşmesi (Sözleşme) oluşturmaktadır. Başvuruda işlemin ekonomik gerekçesi "(.....)" olarak ifade edilmiştir.
- (6) 2010/4 sayılı "Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ"ın (2010/4 sayılı Tebliğ) 5. maddesinde birleşme ve devralma sayılan

¹ Bildirilen işleme ilişkin olarak 5411 sayılı Bankacılık Kanunu kapsamında 13.04.2023 tarihinde Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kuruluna (BDDK) da başvuru yapılmış olup BDDK tarafından 12.05.2023 tarihinde işleme izin verildiği belirtilmiştir.

² Söz konusu Sözleşme satıcı konumunda olan Tarshish Hapoalim Holdings and Investments Ltd., Agam Havra Finansit Ltd., Igrot Hevra LeHanpakot Shel Bank Hapoalim Ltd., Tmura Hevra Fransit Ltd., Poalim Horizons Ltd. ile alıcı konumunda olan PAYFIX, Erkan KORK, CapitalTurk Turizm Yatırım AŞ, Murat ÇÖPÜRKAYA ve Bilal ÖZCAN arasında imzalanmıştır.

hallerden biri olarak “kontrolde kalıcı değişiklik meydana getirecek şekilde bir veya daha fazla teşebbüsün tamamının ya da bir kısmının doğrudan veya dolaylı kontrolünün, hisse ya da mal varlığının satın alınmasıyla, sözleşmeyle veya diğer bir yolla bir ya da daha fazla teşebbüs veya hâlihazırda en az bir teşebbüsü kontrol eden bir veya daha fazla kişi tarafından devralınması” hali sayılmıştır.

- (7) İşlem öncesindeki BANKPOZİTİF'in tek kontrolünün dolaylı olarak Tarshish Hapoalim Holdings and Investments Ltd.nin (TARSHISH) hisselerinin tamamına sahip olan HAPOALIM'e ait olduğu görülmektedir. Bildirime konu işlem sonrasında ise (.....)'un tek kontrolünde olan PAYFIX, BANKPOZİTİF'in sermayesini oluşturan payların %(.....) sahip olacaktır. Bununla birlikte hisselerin geri kalanı ise (.....) (%(.....)), CapitalTurk Turizm Yatırım AŞ (%(.....)), (.....) (%(.....)) ve (.....) (%(.....)) tarafından satın alınacaktır. Teşebbüsten edinilen bilgilere göre, işlem sonrasında BANKPOZİTİF'in yönetimine ilişkin hissedarlar arasında bir anlaşma imzalanmadığı/imzalanmayacağı, azınlık hissedarlarının herhangi birine BANKPOZİTİF'in stratejik kararları (örn. bütçe, işletme planı, üst yönetimin atanması, önemli işlemler) üzerinde veto hakkı tanınmayacağı, BANKPOZİTİF'in yönetim kurulunun kaç üyeden oluşacağı ve üyelerinin kimler olacağını hâlihazırda belirlenmediği ancak yönetim kurulu üyelerinin tamamının (.....)/PAYFIX tarafından belirleneceği ifade edilmiştir. Dolayısıyla işlem ile birlikte BANKPOZİTİF'in yönetimine ilişkin PAYFIX ile azınlık hissedarları arasında herhangi bir sözleşme imzalanmadığı ve gelecekte de imzalanmayacağı ve BANKPOZİTİF'in yönetim kurulu toplantı ve karar nisaplarına ilişkin yönetim kurulu üyelerinin tamamının PAYFIX üyelerinden oluşacağı ve hiçbir azınlık hisseye herhangi bir konuya ilişkin imtiyaz veya veto hakkı tanınmayacağı beyanları dikkate alındığında, BANKPOZİTİF'in PAYFIX tarafından tek kontrol edileceği anlaşılmaktadır. Bu çerçevede; bildirim konusu işlemin tamamlanması halinde devre konu BANKPOZİTİF, HAPOALIM'in tek kontrolünden PAYFIX ve nihai olarak (.....)'un tek kontrolüne geçeceğinden kontrol yapısında kalıcı olarak değişiklik meydana gelecektir. Dolayısıyla kontrolde kalıcı değişiklik içeren söz konusu işlemin, 2010/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesi kapsamında bir devralma işlemi olduğu anlaşılmaktadır. Ciro bilgilerinden, tarafların cirolarının 2010/4 sayılı Tebliğ'in 7. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen eşikleri aştığı ve izne tabi bir devralma işlemi niteliğinde olduğu anlaşılmaktadır.
- (8) Tarafların faaliyet alanları incelendiğinde, devre konu BANKPOZİTİF'in, Türkiye'de temel olarak kurumsal bankacılık alanında faaliyet gösterdiği görülmektedir. Bu faaliyetler kurumsal finansman hizmetleri, proje finansmanı, finansal kiralama, işletme sermayesi finansmanı, köprü finansmanı, dış ticaretin finansmanı (örneğin ithalat, ihracat, ülke kredileri, post finansman, akreditif, yurt dışı garanti ve kontrgarantiler), yatırım ve konsorsiyum kredilerini kapsamaktadır. BANKPOZİTİF'in ödeme hizmeti alanında herhangi bir faaliyeti bulunmamakta olup, bir diğer devre konu şirket olan C BİLİŞİM ise finans alanında faaliyet gösteren tüm firmalara iş ihtiyaçlarının analizi, süreçlerin iyileştirilmesi ve otomasyonu konusunda danışmanlık, yazılım geliştirme ve destek hizmeti sağlama alanlarında faaliyet göstermektedir. Devralan teşebbüs PAYFIX üzerinde tam kontrol sahibi olan (.....) ise Türkiye'de; PAYFIX aracılığıyla dijital cüzdan/ödeme hizmetleri pazarında ve EXPRESS HOLIDAY aracılığıyla ise seyahat acenteliği pazarında faaliyet göstermektedir. Dolayısıyla devralan konumundaki (.....)'un tek kontrol sahibi olduğu şirketler (PAYFIX ve EXPRESS HOLIDAY) ile devre konu şirketlerin (BANKPOZİTİF ve C BİLİŞİM) faaliyetleri arasında yatay anlamda bir örtüşme bulunmamaktadır.

- (9) Öte yandan Kurulun yakın tarihli FONZIP/PAPARA³ kararında devre konu şirketlerden C BİLİŞİM'in faaliyet gösterdiği yazılım geliştirme ve destek hizmetleri pazarı ile ödeme hizmeti sunan teşebbüslerin faaliyetleri arasında dikey yönlü bir ilişkinin bulunduğu belirtilmiştir. Devralan teşebbüs PAYFIX'in ödeme hizmetleri ve dijital cüzdan hizmetleri alanında faaliyet göstermesi nedeniyle işlem neticesinde oluşması muhtemel dikey yönlü etkilerin değerlendirilmesinde yarar bulunmaktadır.
- (10) Bu çerçevede ilk olarak PAYFIX'in faaliyet gösterdiği pazarlardaki konumu ortaya konulmalıdır. Hâlihazırda ülkemizde 75 adet lisanslı ödeme kuruluşu faaliyet göstermektedir⁴. Burada belirtilmesi gereken husus ödeme hizmetleri sağlayan kuruluşların ödeme kuruluşları ile sınırlı olmadığıdır. 6493 sayılı Kanun'un 13. maddesi uyarınca "5411 sayılı Kanun kapsamındaki bankalar, Elektronik para kuruluşları, Ödeme kuruluşları, Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi, ödeme hizmeti sağlayıcısıdır. Banka ve ödeme hizmeti sağlayıcısı dışındaki kişiler ödeme hizmeti sunamazlar." Dolayısıyla, genel olarak ödeme hizmetlerinin sunulması bakımından, bankalar, elektronik para kuruluşları, ödeme kuruluşları ile Posta ve Telgraf Teşkilatı AŞ rekabet halindedir. Teşebbüs tarafından gönderilen bilgilere göre, pazarın PAYFIX'in aktif olarak faal olduğu dijital cüzdan hizmetleri pazarı olarak tanımlanması halinde devralan teşebbüsün pazar payı yaklaşık %(.....) arasındadır. Ayrıca Kurulun VEPARA/HEDEF⁵ kararında da belirtildiği üzere, dijital cüzdan hizmetleri pazarında İyzi Ödeme ve Elektronik Para Hizmetleri AŞ (IYZICO), PayTR Ödeme ve Elektronik Para Kuruluşu AŞ (PAYTR), Türk Elektronik Para AŞ (TURKPARA) ve D Ödeme Elektronik Para ve Ödeme Hizmetleri AŞ (HEPSİPAY) gibi güçlü ödeme kuruluşları ile bunların haricinde T. İş Bankası AŞ, T.C. Ziraat Bankası AŞ, Türkiye Halk Bankası AŞ gibi bankalar faaliyet göstermektedir. Pazar doğrudan ödeme kuruluşlarının sunduğu ödeme hizmetleri bakımından ele alındığında ödeme hizmetleri pazarı sanal Pos, elektronik para, dijital cüzdan, kart verisi saklama gibi çok sayıda hizmeti içermektedir. Kurulun IYZICO/PAYU⁶, PAYTR/ACTERA⁷ ve VEPARA/HEDEF kararlarında da belirtildiği üzere, ilgili pazarda devralan teşebbüsün, yaygın üye işyeri ağlarına sahip bankalar başta olmak üzere ödeme hizmeti sunan çok sayıda oyuncuyla (IYZICO, Paycell, BKM Express, Papara, Paraşüt) rekabet ettiği ve pazarın rekabetçi bir yapıya sahip olduğu değerlendirilmektedir. Ayrıca PAYFIX'in yalnızca dijital cüzdan hizmeti faaliyetlerinin bulunduğu, elektronik para, POS hizmetleri ve kart verisi saklama faaliyetlerinin bulunmadığı dikkate alındığında, PAYFIX'in ödeme hizmetleri pazarındaki pazar payının her halükarda ihmal edilebilir bir seviyede olacağı değerlendirilmiştir.
- (11) Ek olarak devre konu şirketlerden C BİLİŞİM'in yazılım hizmetleri geliştirme ve destekleme alanında faaliyeti bulunmaktadır. TÜBİSAD'ın 2020-2022 Bilgi ve İletişim Teknolojileri Sektörü Pazar Verileri ve Trendleri Raporları'na göre, yazılım hizmetleri pazarının Türkiye'deki büyüklüğü, 2020 yılı için 25,2 milyar TL, 2021 yılı için 51 milyar

³ 30.06.2022 tarih ve 22-29/487-196 sayılı Kurul kararı.

⁴ Lisanslı ödeme kuruluşları ve elektronik para kuruluşlarının güncel listesi için bkz. <https://www.tcmb.gov.tr/wps/wcm/connect/TR/TCMB+TR/Main+Menu/Temel+Faaliyetler/Odeme+Hizmetleri/Odeme+Kuruluslari> ve <https://www.tcmb.gov.tr/wps/wcm/connect/TR/TCMB+TR/Main+Menu/Temel+Faaliyetler/Odeme+Hizmetleri/Elektronik+Para+Kuruluslari>. Lisanslı elektronik para ve ödeme kuruluşlarının ödeme hizmetlerinin sahip olduğu faaliyet izinlerine sahip olduğu düşünüldüğünde bu teşebbüsler de ödeme hizmeti sunabilmekte ve ödeme kuruluşu olarak kabul edilmektedir.

⁵ 01.12.2022 tarih ve 22-53/816-335 sayılı Kurul kararı.

⁶ 05.09.2019 tarih ve 19-31/466-199 sayılı Kurul kararı.

⁷ 24.06.2021 tarih ve 21-32/417-209 sayılı Kurul kararı.

TL ve 2022 yılı için 80 milyar TL'dir⁸. Teşebbüsten gelen cevabi yazıya göre, C BİLİŞİM'in ilgili pazarda elde ettiği 2022 yılı cirosu ((.....) TL) oldukça düşük seviyededir. Dolayısıyla devre konu teşebbüslerden C BİLİŞİM'in bu alanda önemli bir pazar gücünün olmadığı değerlendirilmektedir. Bununla birlikte teşebbüs tarafından gönderilen cevabi yazıya göre, PAYFIX ile C BİLİŞİM arasında geçmişte ve hâlihazırda bu hizmetlerin teminine yönelik bir ticari ilişki de bulunmamaktadır⁹. Öte yandan C BİLİŞİM'in, PAYFIX'in faaliyet gösterdiği sektörün ihtiyaçlarını karşılayacak seviyede bilgi birikimine sahip olmadığı da belirtilmiştir. Ayrıca C BİLİŞİM'in faaliyet gösterdiği pazarda SAP, İdea Teknoloji, Kron Teknoloji ve Softech Bilişim gibi pazarda önemli yere sahip rakip teşebbüsler de bulunmaktadır.

- (12) “Yatay Olmayan Birleşme ve Devralmaların Değerlendirilmesi Hakkında Kılavuz”da belirtildiği üzere birleşik teşebbüsün her bir pazardaki pazar payının %25'in altında olması halinde, yatay olmayan birleşmelerin rekabet bakımından olumsuz etkilerinin işlemin yasaklanmasını gerektirecek düzeyde olmadığı varsayılabilmektedir. Yukarıda yer verildiği üzere, devralan PAYFIX'in esas faaliyet alanı olan dijital cüzdan ödeme hizmetleri pazarında yaklaşık %(.....) (pazar kapsamının çok daha sınırlı tutulduğu alternatif hesaplamalarda pazar payı en çok %(.....)'a yükselmektedir); devre konu C BİLİŞİM'in ise yazılım hizmetleri pazarında %(.....) pazar paylarına sahip olduğu anlaşılmaktadır. Bununla birlikte, PAYFIX'in paylarına dair hesaplamalar dar bir çerçevede yapılmış olup genel pazar büyüklüğünde teşebbüsün ilgili pazarlardaki paylarının daha düşük olacağı değerlendirilmektedir.
- (13) Yapılan inceleme ve değerlendirmeler çerçevesinde, işlem taraflarının pazarlardaki paylarının düşük olması, rakiplerinin konumu dikkate alındığında bildirim konu işlem ile herhangi bir pazarda başta hâkim durum yaratılması ya da bir hâkim durumun güçlendirilmesi olmak üzere ülkenin bütünü yahut bir kısmında herhangi bir mal ve hizmet piyasasındaki etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmayacağı kanaatine varılmıştır.

⁸ Türkiye'deki satış değeri bakımından yazılım hizmetlerindeki pazar büyüklüğüne Bilişim Sanayicileri Derneği (TÜBİSAD) raporlarından ulaşılmıştır.

(Bkz. <https://www.tubisad.org.tr/tr/bilgi-bankasi/sunumlar-liste/TUBISAD-Raporlar/40/0/0>)

⁹ PAYFIX hâlihazırda bu hizmetleri ((.....) unvanlı yazılım şirketinden temin etmektedir.

H. SONUÇ

- (14) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında izne tabi olduğuna; işlem sonucunda etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.